

Prima instanță: Judecătoria Telenești (jud O. Școlnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud E. Grumeza, A. Rotaru, D. Pușca)

ÎNCHEIERE

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte de ședință

Judecătorii:

Nicolae Clima

Petru Moraru

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni, împotriva deciziei din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Bălți,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Pînzari Dina către Arteni Olimpiada privind evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și obligarea de a nu-i crea obstacole în folosirea imobilului, precum și repararea prejudiciului material,

cererea reconvențională depusă de Arteni Olimpiada către Pînzari Dina privind anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate, precum și încasarea cheltuielilor pentru îmbunătățirea bunului,

c o n s t a t ă :

La data de 08 iunie 2009 Pînzari Dina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Olimpiadei Arteni privind evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și obligarea de a nu-i crea obstacole în folosirea imobilului.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 01.12.2005 a decedat tatăl ei - Pînzari Vasile, iar reclamanta este unica fiică a lui și unica moștenitoare a bunurilor care au aparținut defunctului, fapt confirmat prin certificatul de moștenitor legal din 23.06.2009.

Sușține reclamanta că pîrîta Arteni Olimpiada a fost concubina tatălui său și după decesul acestuia continuă să locuiască în imobilul amplasat în or. Telenești, str. Viilor 36. Prin hotărîrea judecătorească, devenită irevocabilă s-a constatat că Olimpiada Arteni nu are nici un drept asupra imobilului din litigiu. Însă, necătînd la acest fapt, pîrîta refuză categoric să elibereze bunul.

Solicită reclamanta evacuarea pîrîtei din casa de locuit, situată în or. Telenești, str. Viilor 36 fără acordarea altui spațiu locativ și obligarea acesteia de a nu crea obstacole în folosirea imobilului.

În cadrul examinării pricinii, la 18.02.2010 Pînzari Dina a depus o cerere suplimentară, solicitînd repararea prejudiciului material cauzat de Arteni Olimpiada prin faptul locuirii ilegale în imobilul litigios, începînd cu 01.06.2006 și pînă la executarea hotărîrii de evacuare, a cîte 100 euro lunar.(f.d. 65, vol. I)

Ulterior, la data de 18.12.2009 Arteni Olimpiada a înaintat în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva Dianei Pînzari cu privire la încasarea cheltuielilor pentru îmbunătățirea bunului imobil în mărime de 20000 euro, a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d.45, vol.I).

În motivarea cererii reconvenționale, Arteni Olimpiada a invocat că se consideră posesor de bună credință, deoarece împreună cu concubinul ei – Pînzari Vasile (tatăl Dianei Pînzari) au procurat casa de locuit situată în or. Telenești, str. Viilor 36, la prețul de 7100 dolari SUA. Costul imobilului a fost achitat din mijloace proprii, însă în contract a figurat și Pînzari Vasile ca fiind un cumpărător nominal.

Declară că după decesul lui Pînzari Vasile a suportat cheltuieli pentru îmbunătățirea imobilului în mărime de 20000 euro, pe care le solicită de a fi încasate de la Pînzari Diana, precum și a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

Prin hotărîrea din 26 aprilie 2010 a judecătoreiei Telenești s-a admis parțial acțiunea înaintată de Pînzari Dina și s-a dispus evacuarea Olimpiadei Arteni din imobilul situat în or. Telenești, str. Viilor 36; s-a admis parțial cererea reconvențională depusă de Olimpiada Arteni și s-a încasat de la Pînzari Diana cheltuielile suportate pentru îmbunătățirea imobilului în sumă de 250000 lei. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse.

Prin decizia din 02 noiembrie 2010 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de apel depusă de Diana Pînzari și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia din 18 mai 2011 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Diana Pînzari, s-a casat decizia instanței de apel și hotărîrea instanței de fond și s-a restituit pricina spre rejudecare în judecătoria Telenești, în alt complet de judecată.

La 02.11.2011 Arteni Olimpiada a înaintat o acțiune civilă separată împotriva Dianei Pînzari solicitînd anularea parțială a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea după sine a dreptului de proprietate asupra 4/5 cote-părți din imobilul litigios. (f.d. 76, vol. II)

Drept temei al acțiunii înaintate a invocat că s-a aflat în relații de concubinaj cu Pînzari Vasile timp de 20 ani. În anul 1995, din mijloace comune, au procurat de la Gortuzov Liubovi casa de locuit amplasată în or. Telenești, str. Viilor 36.

Menționează că deoarece relațiile lor erau bazate pe încredere reciprocă, contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din 06.06.1995, a fost încheiat doar cu defunctul, acesta avînd calitatea de cumpărător. Însă, consideră că necătînd la faptul dat, contractul vizat este lovit de nulitate, deoarece nu a fost înregistrat la organul cadastral.

La fel, susține că deși reclamanta Pînzari Dina cunoștea de faptul că casa de locuit a fost dobîndită în comun cu tatăl ei, aceasta imediat după decesul defunctului a depus cerere la notar privind acceptarea moștenirii. Iar, la 23.06.2009 Pînzari Dina a obținut certificat de moștenitor legal, în care ca avere succesorală a fost inclusă și casa de locuit din litigiu.

Menționează și faptul că deoarece împreună cu defunctul posedau și se foloseau în comun de casa de locuit și de terenul aferent, ei aveau un drept de coproprietate asupra imobilului, fapt ce se confirmă prin extrasul din registrul de evidență a gospodăriilor țărănești.

La fel, invocă că conform certificatului eliberat de Oficiul Cadastral Teritorial Telenești valoarea casei de locuit menționate supra, constituie 24479 lei, iar conform raportului de evaluare, în urma îmbunătățirilor imobilului, constituie suma de 74320 lei. Astfel, rezultă cu certitudine că lucrările efectuate privind îmbunătățirile bunului imobil au fost gestionate din mijloacele proprii ale Olimpiadei Arteni, deoarece situația defunctului era destul de dificilă și acesta nu realiza venituri din cauza stării sale de sănătate.

Solicită anularea parțială a certificatului de moștenitor legal pe numele lui Pînzari Dina și recunoașterea după Arteni Olimpiada a dreptului de proprietate la 4/5 cote-părți din imobil.

Prin încheierea din 22.11.2011 a judecătoriei Telenești s-a admis renunțul înaintat de Olimpiada Arteni la pretențiile formulate în cererea reconvențională din 18.12.2009 privind încasarea prejudiciului material și moral și s-a dispus încetarea procesului în această parte. (f.d. 149, vol. II)

La 05.12.2011 Arteni Olimpiada a depus o cerere de concretizare a pretențiilor sale, solicitând anularea parțială a certificatului de moștenitor legal din 23.06.2009 cu indicarea în certificat că reclamanta Pînzari Dina este proprietara a 1/5 cotei-părți din imobilul litigios, iar Olimpiadei Arteni de a i se recunoaște dreptul de proprietate asupra 87,61% cotă-parte din casa de locuit menționată supra (f.d.156, vol.II).

Prin hotărîrea din 07 decembrie 2012 a judecătoriei Telenești s-a respins ca neintemeiată acțiunea înaintată de Pînzari Dina și s-a admis cererea depusă de Arteni Olimpiada; s-a anulat parțial certificatul de moștenitor legal din 23.06.2009, eliberat pe numele lui Pînzari Diana cu privire la averea succesorală, rămasă după decesul lui Pînzari Vasile, ce constă din casa de locuit, cu suprafața de 62,2 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 27,8 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 21,87 m.p, porțiune la subsol cu suprafața de 11,6 m.p, cu terenul aferent cu suprafața de 0,0917 ha, cu nr. cadastral 8901223070, amplasat în or. Telenești str. Viilor 36, cu indicarea cotei-părți a moștenitoareii Pînzari Dina de 12,23% din averea succesorală; s-a recunoscut dreptul de proprietate personală a lui Arteni Olimpiada asupra 87,61 % cotă-parte indivizibilă din imobilul amplasat pe str Viilor 36, or. Telenești, compus din casa de locuit, cu suprafața de 62,2 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 27,8 m.p, construcție accesorie cu suprafața de 21,87 m.p, porțiune la subsol cu suprafața de 11,6 m.p, cu terenul aferent cu suprafața de 0,0917 ha, cu nr. cadastral 8901223070 (f.d. 119-121, vol.III).

Prin decizia din data de 13.06.2013 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Pînzari Dina, a fost casată hotărîrea din data de 07.12.2012 a judecătoriei Telenești, a fost emisă o nouă hotărîre prin care cererea Dinei Pînzari a fost admisă și a fost evacuată Arteni Olimpiada împreună cu membrii familiei din imobilul situat pe str.Viilor 36, or.Telenești cu obligarea acesteia de a nu crea obstacole lui Pînzari Dina în folosirea imobilului; a fost respinsă cererea lui Pînzari Dina împotriva lui Arteni Olimpiada privind încasarea cheltuielilor pentru folosirea imobilului; a fost

respinsă cererea reconvențională a lui Arteni Olimpiada și a fost încasat de la Arteni Olimpiada în beneficiul lui Pînzari Dina cheltuielile de judecată în sumă de 212 lei.

Prin decizia din data de 05.02.2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Arteni Olimpiada, a fost casată decizia din data de 13.06.2013 a Curții de Apel Bălți cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecători.

Prin decizia 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Pînzari Dina; s-a casat integral hotărîrea din 07 decembrie 2012 a judecătoriei Telenești și s-a emis o hotărîre nouă prin care s-a admis parțial cererea depusă de Pînzari Dina și s-a dispus evacuarea Olimpiadei Arteni împreună cu membrii familiei sale din imobilul situat în str. Viilor nr. 36, or. Telenești, cu obligarea de a nu crea obstacole Danei Pînzari în folosirea imobilului; s-a respins pretenția înaintată de Pînzari Dina privind încasarea cheltuielilor pentru folosirea ilegală a imobilului. Totodată s-a admis renunțul lui Arteni Olimpiada la acțiune și a fost încetat procesul civil la cererea reconvențională a lui Arteni Olimpiada împotriva Dinei Pînzari privind anularea parțială a certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate.

La data de 06 martie 2015 avocatul Nelea Stegărescu, în interesele Olimpiadei Arteni, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitînd casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii reconvenționale și respingere a acțiunii inițiale.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de ape este ilegală și neîntemeiată, deoarece au fost încălcate normele de drept material și procedural.

Susține că la materialele dosarului sunt anexate probe care confirmă că recurenta după procurarea imobilului a efectuat mai multe lucrări de reconstrucție și care au fost achitate din surse financiare proprii, deoarece concubinul său nu era apt de muncă.

Prin urmare, consideră că este în drept de a solicita de la intimat compensarea cheltuielilor de îmbunătățire a casei de locuit nominalizate supra. La fel, menționează că a locuit în acest imobil din 23.06.1995 și pînă în prezent a suportat mai multe cheltuieli de întreținere a imobilului, acest fapt fiind confirmat și prin extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor.

Afirmă că se consideră ca dobînditor de bună credință, deoarece a efectuat mai multe lucrări în vederea îmbunătățirii bunului imobil care au fost executate din surse proprii, sporind astfel valoarea de piața a casei de locuit situată în or. Telenești, str. Viilor 36.

A mai indicat recurentul că instanța de apel a acționat contrar prevederilor art.373, alin.alin.(1),(2),(4) CPC, care stabilesc limitele judecării cauzei. Pentru a asigura dreptul la un proces echitabil prin prisma art.6 CEDO se presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune asupra tuturor argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Relatează că instanța de apel neîntemeiat a ignorat cerințele sale privind admiterea cererii reconvenționale înaintate și încasarea de la intimat a sumei de 250000 lei în contul îmbunătățirii imobilului și că cererea reconvențională era valabilă și la momentul examinării cererii de apel, la care nu a renunțat.

Referitor la încheierea din 22.11.2011 a instanței de fond, ea urma să fie casată de către Curtea de Apel Bălți la data de 14.09.2012, odată cu casarea și a hotărîrii primei instanțe, deoarece potrivit art. 359 al. 2 CPC apelul declarat împotriva hotărîrii se consideră declarat și împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar și dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Menționează recurentul că în conformitate cu prevederile art. 212 al. 1 CPC renunțarea reclamantului la acțiune se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată și se semnează de către reclamant, pîrît sau de ambele părți. Astfel conform materialelor dosarului (f.d. 148 vol.2), procesul-verbal nu este semnat și nu este anexată o careva cerere din partea lui O.Arteni privind renunțarea la cererea reconvențională. Prin urmare cererea reconvențională înaintată de O.Arteni la data de 18.12.2011 își păstra actualitatea și reclamanta era în drept să o susțină în continuare.

De asemenea instanța de apel a ignorat prevederile legale menționate și nu s-a expus în privința încheierii primei instanțe din 22 noiembrie 2011 necătînd la faptul că și CSJ în decizia sa din 05.02.2014 a făcut referire asupra acestei omisiuni și anume menționînd că: „instanța de apel nu a atras atenția asupra faptului că procesul-verbal al ședinței din 22.11.2011 a primei instanțe (f.d. 148) a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 275 al.5 CPC, care statuează că procesul-verbal se semnează de președintele ședinței și de grefier. Modificările, rectificările și completările procesului-verbal se menționează în el și se certifică de președinte și grefier prin semnătură.”

Examinînd temeiurile recursului declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a

normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) CPC.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de avocatul Nelea Stegărescu, în interelele Olimpiadei Arteni, împotriva deciziei din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Băți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte de ședință

Nicolae Clima

Judecătorii:

Petru Moraru

Oleg Sternioală